

Fatma Yılmaz

FIDE Hakemi

fyilmazmavikale@gmail.com

13. Uluslararası Keşan Açık Satranç Turnuvası Şampiyon Eminov

Ülkemizin en eski uluslararası turnuvalarından Keşan Kültür ve Turizm Satranç Turnuvası'nın 13.'sü 02-07.08.2015 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Keşan Belediyesi sponsorluğunda, İsviçre Sistemiyle 9 tur üzerinden 90'+30" eklemeli tempoyla oynanan turnuvada sporcular altı gün süresince güzel maçlara imza attılar.

Bu yıl geçen yıllara göre daha az katılımcı ile yapılan turnuvada 4 ülkeden toplamda 84 sporcu yarıştı. 9 tur oynanan turnuva sonunda Türkiye Kupası Birincisi Orkhan Eminov şampiyon olurken, Grigoriev Armen ikinci, Şahriyar Rahmanov üçüncü oldu. Kadın sıralamasında son yılların dikkat çeken sporcularından Esmâ Doğa Duran en iyi kadın sporcu olarak yükselişini sürdürdü.

Altı gün süren turnuva, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Keşan Belediye Başkanı Opr. Dr. Mehmet Özcan, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Güllöz Tulay, Keşan Belediye Başkan Yardımcısı Cengizhan Aktan, Belediye Encümen üyeleri Mithat Beyazoğlu, Yılmaz Başol, Belediye Meclisi Üyesi Nurgül Yıldırım, turnuvaya sponsor olan firma temsilcileri, sporcular ve sporcu ailelerinin katıldığı ödül töreniyle sona erdi.

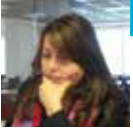
Eminov, Armen ve Rahmanov Belediye Başkanı Özcan ile birlikte.

Genel Kategori (İlk 5)				
Sıra	İsim	FED	Puan	BH.
1	Orkhan Eminov	TUR	7	51
2	Armen Grigoriev	GEO	7	48½
3	Şahriyar Rahmanov	AZE	7	48½
4	Oğuz Metin	TUR	7	47
5	Ahmet Olçum	TUR	7	43½
En İyi Türk Sporcu (İlk 5)				
Sıra	İsim	Puan	BH.	
1.	Orkhan Eminov	7	51	
2.	Oğuz Metin	7	47	
3.	Ahmet Olçum	7	43½	
4.	Cem Önem	6½	45	
5.	Asker Rzayev	6	48½	
En İyi Türk Bayan Sporcu (İlk 3)				
Sıra	İsim	Puan	BH.	
1.	Esmâ Doğan Duran	5½	42	
2.	Pelin Nur Kef	4½	37	
3.	Berra Kavukçu	4	29	

Esmâ Doğa Duran

- 1-2012 Türkiye 8 Yaş Kızlar 3.'sü
- 2-2013 9 Yaş Kızlar Türkiye Şampiyonu
- 3-2013 Dünya Okullar Şampiyonası (Yunanistan) 8.'si
- 4-2014 Milli Takım Sporucusu Türkiye 6.'sı
- 5-2015 Türkiye 11 Yaş Kızlar Şampiyonu
- 6-2015 Avrupa Okullar 11 Yaş Kızlar Şampiyonu
- 7-2015 İstanbul Satranç Festivali B Kategorisi 1.'si

Fatma Yılmaz

FIDE Hakemi

fyilmazmavikale@gmail.com

2003-2004-2005 Türkiye Yaş Grupları 2007 Türkiye Kadınlar Şampiyonu WIM Zehra Topel

Fatma YILMAZ: Biz sizi, yaş grupları şampiyonluklarınızla tanıdık. Ulusal ve uluslararası başarılarınızla hep gündemimizde oldunuz, kadın milli takımımızın adeta vazgeçilmeziydiniz, sonra bir ara adeta gözükmez oldunuz. Yıllar sonra yeniden milli takıma dönüş... Bunlar bizim bildiklerimiz. Peki, yaşı, eğitimi, işi, ailesiyle... kimdir Zehra Topel?

Zehra TOPEL: 13 Nisan 1987 Şumen / Bulgaristan doğumluyum. Türkiye'ye 1997 yılında benim satranca olan ilgim ve bu alandaki hızlı gelişimim sonucunda göç ettik, 2000 yılında da tüm ailemle birlikte T.C vatandaşı olduk. Üniversite yıllarıma kadar satrancı profesyonel olarak yaptığım için

2003 Avrupa Bireysel Kadınlar Şampiyonası

eğitimime çok fazla önem veremedim, hatta bir süre eğitimime Bulgaristan'da devam ettim, o yıllarda satranç antrenörüm Stoyan Ivanov ile yoğun bir tempoda çalışıyor, okula ise sadece sınav dönemlerinde gidiyordum. Lisansımı T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde tamamladım. Daha sonra yine İngiliz edebiyatı alanında West London Brunel University'de yüksek lisansımı yaptım ve 2014 yılında tekrar Türkiye'ye döndüm. Şu anda özel bir Anadolu Lisesinde İngilizce öğretmeni olarak çalışıyorum. Ailemden bahsedecek olursam, ablam Hatice Yaman, eski milli sporcularımızdandır, şu anda aktif sporculuğu bırakmış olsa da 2001 ve 2002 yıllarında iki kez 18 yaş kızlarda Türkiye şampiyonu olmuştur. Annem, Vildan Topel, evimizin sağlığıdır. Şu anda özel bir ilköğretim okulunda hemşire olarak çalışmaktadır. Babam, Cengiz Topel, ise İstanbul'da satranç antrenörlüğü yapmaktadır. Kabullenmem biraz zaman almış olsa da kendisi benden çok daha popülerdir, eskiden "Zehra'nın babası" diye tanıtılıyorken, bugünlerde "Cengiz Hoca'nın kızı" diye ben tanıtılıyorum. Tabii ki de bu çok gurur duyduğum bir durum.

Satranca kimin aracılığıyla ne zaman başladınız?

Ailemizin satranç antrenörü babam olsa da ben satrancı annemden öğrendim. Bulgaristan'da olduğumuz yıllarda annem kuzenime doğum günü hediyesi olarak satranç takımı almış ve oynaya-

2006 Akdeniz Şampiyonası

bilmemiz için bize taşların hareketlerini öğretmişti. Daha sonra ilköğretim 2. sınıfa geldiğimde, her öğrencinin zorunlu seçmesi gereken aktiviteler listesinin en altında satrancı görüp, ilk profesyonel satranç eğitimlerimi belediyenin satranç kursunda almaya başladım.

Satrançtaki başarılarınız?

Benim için en önemli başarılarımdan ilki satranca başladıktan 5 ay sonra geldi. Katıldığım 10 yaş altı Bulgaristan Şampiyonasında 4. olmuştum. Kısa sürede elde ettiğim büyük bir başarıydı bu benim için ve buna bağlı olarak sonrasında, Türkiye'ye göç ettik. Ailem benim uluslararası turnuvalarda Türkiye adına oynamamı istiyordu.

Bu kadar başarıya rağmen bir ara

2007 Türkiye Kadınlar Şampiyonası

2001 14 Yaş Altı Bulgaristan Şampiyonluğu

2003-2004-2005 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonluğu

2002 Avrupa 20 Yaş Bayanlar Yedinciliği

2003 Akdeniz Bayanlar Şampiyonası İkinciliği

2003 Türkiye Genç Bayanlar Şampiyonluğu

2005 Balkanlar 18 Yaş altı Şampiyonluğu

2006 Akdeniz Bayanlar Şampiyonası İkinciliği

2007 Türkiye Bayanlar Şampiyonluğu

2008 Türkiye Üniversiteler (Bayanlar Ferdi ve Takım) Şampiyonluğu

2009 Türkiye Bayanlar İkinciliği

2009 Türkiye Üniversiteler (Bayanlar Ferdi ve Takım) Şampiyonluğu

2010 Türkiye Üniversiteler Bireysel Şampiyonluk ve Takım İkinciliği

Başarılarınızın bundan sonra da artarak devam etmesini diliyoruz.

satranca ara mı verdiniz? Koşullar mı öyle gerektirdi?

Ara vermek zorunda kaldım desem daha uygun olur sanırım. 2007 yılında dönemin Satranç Federasyonu yönetimi ile yaşadığımız sorunlardan dolayı milli takımdan istifa ettim, geri dönüşüm 7 yıl sürdü.

2014 yılında İngiltere'den döndükten sonra tekrar milli takıma davet edildim ve aktif sporculuğa geri döndüm. İngilizce öğretmeni olarak tam zamanlı bir işim olduğu için eskisi kadar aktif olamasam da mümkün olduğunca milli takım kamplarına ve turnuvalarına katılmaya çalışıyorum.

Bir türlü kopamadığımız, adeta yaşam biçiminiz olan satranç size neler kazandırdı?

Satranç bana çok şey kazandırdı. Aslında şimdi kendime bakınca bunu daha net görebiliyorum. Satranç sayesinde özel okullardan aldığım burslar ile iyi bir eğitim alabildim. İngiltere'de olduğum iki yıl boyunca geçimimi sat-

Bayanlar Milli Takım -Slovenya Kampı ve İkili Maç

ranç sayesinde sağladım ve hatta eğitim ücretini bile karşıladım. En önemlisi tanımadığım çevrelerde satranççı olmak bana çok büyük bir itibar sağladı. Şu anda ulusal ve uluslararası çok geniş bir sosyal çevreye sahibim. İş hayatımda satrancın sayısız faydasını görüyorum; işe konsantre, iyi gözlem, durum analizleri, sorun çözüm becerileri, zaman yönetimi, hızlı karar verme, takım çalışması, disiplin ve daha sayabileceğim

birçok özellik satrancın yıllarca bende geliştirdiği yönler.

Satranççılara, ailelere, eğitmenlere önerileriniz?

Satranç mutlaka genel kültür için de olsa öğrenilmesi gereken bir zihin spordur. Ancak sportif başarıyı hedefleyenler mutlaka zamanını doğru kul-

lanmayı öğrenmeli, etkin antrenörlerin gözetiminde turnuvalara katılmalı ve ev çalışmalarına önem vermeli. Sadece iyi antrenör ile çalışmak da yeterli olmuyor ne yazık ki, sporcu-veli-antrenör üçgeninde yer alan tarafların sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmesi gerekir. Sporunun gelişimine göre antrenör değişikliği zamanında yapılmalı. Örneğin, 2015 yılı Türkiye 9 yaş genel şampiyonu olan Yağız Çınar Akın, önce babam Cengiz Topel ile başlayıp iki yıl sonra benimle yoğun bir çalışma temposuna girdi ve şampiyonluğa ulaştı. Şu anda ise IM ve GM'ler ile çalışmaya devam ediyor. Her ne kadar başarılı olunursa olunsun, bir diğer önemli nokta ise sadece satranç ile sınırlı kalmamak. Akademik eğitim ve sosyal gelişime de mutlaka önem verilmeli. Dünya Şampiyonu Karpov'un bu konuda güzel bir sözünü hatırlatmak isterim, "Satranç hayatımdır. Fakat hayatım sadece satranç değildir!"

Dünya satrancından beğendiğiniz isimler?

Satranca başladığım ilk yıllardan beri idolüm Robert James "Bobby" Fischer'dir. Sanırım bunda en büyük

etki ilk satranç kitabımın onun My 60 Memorable Games kitabı olmasıdır. Tabi ki günümüzde keyifle takip ettiğim isimler de var Carlsen, Topalov, Anand, son zamanlarda özellikle Caruana ve Kasparov gibi, ancak Bobby Fischer benim listemin en başındaki isim olarak hep kalacaktır. 2015 Avrupa Takımlar Şampiyonası'nın Reykjavik'te olması nedeniyle Fischer'in mezarını görme fırsatım da oldu. Bu da çok özel bir anı olarak hafızamda hep kalacaktır.

Saydıklarınız içerisinde sizce satrancın en büyük ismi kim?

Aslında birkaç yıl öncesine kadar satranççı olsalar da olmasalar da herkes Kasparov'u tanır, satranç ile onu bir bütün görürlerdi, ama yeni nesil Carlsen'i biliyor ve onu örnek alıyor. Haksız da değiller, hem satranç hem de popülerlik konusunda Carlsen Kasparov'u çoktan geçmiş görünüyor.

Satranç dışı hobileriniz?

Satranç bencil bir spor olduğu için ne yazık ki farklı hobilere çok zaman kalmıyor ve benim de böyle bir imkânım pek olmadı. Ancak eskiden

tenis oynamayı severdim. Günümüzde ise her fırsat bulduğumda yeni yerleri gezmeye ve keşfetmeye çalışıyorum. Daha önce de bahsettiğim gibi geniş bir arkadaş çevresine sahip olduğum için onlarla zaman geçiriyor ve bolca kitap okuyorum, özellikle dünya klasiklerini tercih ediyorum.

Oyunlarınız dediğimizde sizde iz bırakan birkaçı?

Bende iz bırakan çok oyunum var aslında, özellikle kaybettiklerimi hiç unutmam. Kazandıklarım da değerlidir ama onlar genellikle anlık sevinçler oldukları için mağlubiyetler kadar derine işlemezler. Özellikle Betül ile 2005 yılında Türkiye Kadınlar Şampiyonası'nda oynadığımız bir kayıp partim var ki hiç unutamam. Fil öne geçmiş olmama rağmen zaman sıkışmasında yapmış olduğum çift soru ile hem maçı hem de şampiyonluğu kaybetmiştim. Son konumu aşağıda görebilirsiniz.

WGM Betül Cemre Yıldız – WIM Zehra Topel

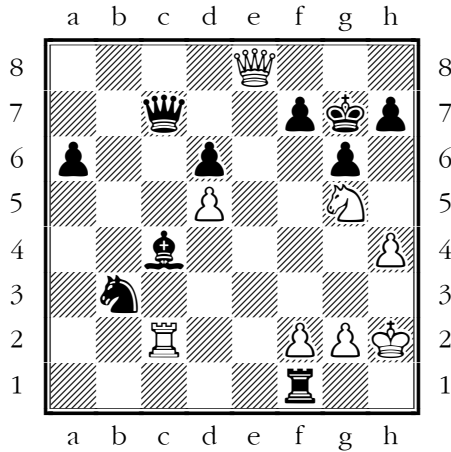
Türkiye Kadınlar Şampiyonası, 2005

Londra 2014: Okullarda ve Toplumda Satranç

2015 Avrupa Takımlar Şampiyonası, İzlanda

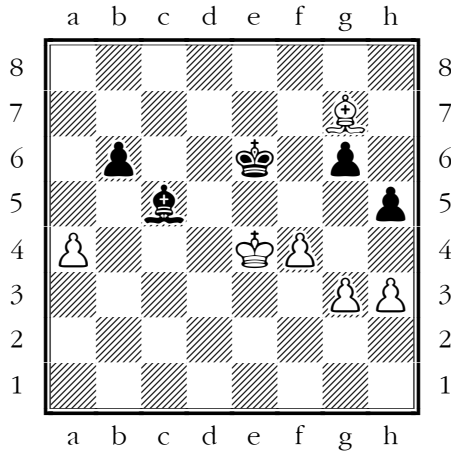

42...♙b5 43.♘e6+ f×e6 44.♖×c7+

2 yıl sonra ise yine Betüle karşı kazandığım fil oyun sonunu bu defa bana Şampiyonluğu getirmişti. Onu da sizlerle paylaşmak isterim.

WIM Zehra Topel – WGM Betül Cemre Yıldız

Türkiye Kadınlar Şampiyonası, 2007

57.g4 (57.♙d4+ Beyazlara hemen kazanç veren hamle) 57...h×g4 58.h×g4 ♙e7 59.f5+ g×f5+ 60.g×f5+ ♖d6 61.♖d4 ♖c6 62.♖e5 b5 63.a×b5+ ♖×b5 64.♙f6 ♙a3 65.♖e6 ♖c6 66.♙e5 ♙b4 67.f6 ♙a3 [67...♙f8 68.f7 ♙h6 69.♙d6 ♙g7 70.♙a3 ♖c7 (70...♙h6 71.♖f5 ♖d7 72.♖g6 ♖e6 73.♙b4+)] 71.♖f5+] 68.f7 ♙b4 69.♙f6 ♙f8 70.♙e7 ♙h6 71.♙a3 ♙g7 72.♖f5 ♖d5 [Siyahlar terk etti; çünkü 73.♖g6+ piyon vezir çıkar.]

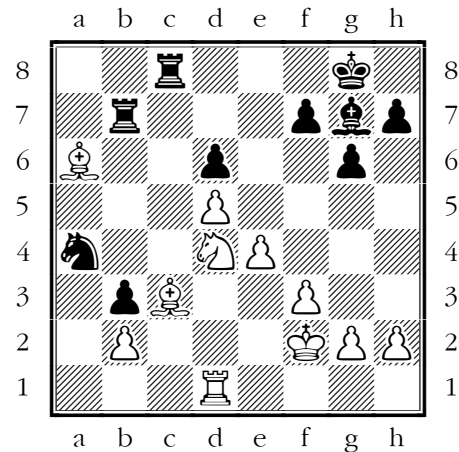

"Zehra Topel, TSF'nin ilk kadın başkanı olmadı ama neden FIDE'nin ilk Türk kadın başkanı olmasın?"

Paylaşmak istediğim bir diğer iz bırakan oyunum ise, 3. Akdeniz Şampiyonası'nda siyahlar ile GM Sulypa'ya karşı. Benim için önemli çünkü ilk kez bir büyükustaya karşı kazandığım oyundur.

GM Oleksandr Sulypa - WGM Zehra Topel

3. Akdeniz Şampiyonası, 2006

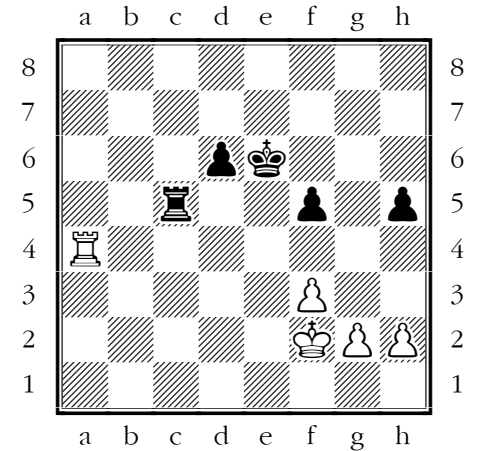
35... ♖×c3!! 36.b×c3 ♘×c3 37.♙×b7 ♘×d1+ 38.♖e1 b2 0-1

Bana şampiyonluk getiren galibiyetler veya şampiyonluğu kaçırmama neden olan çok mağlubiyetlerim oldu ancak bir de uzun uğraşlar sonrasında kurtardığım oyunlar veya kazansam

dahi yaptığım ve hiç unutmadığım hatalarım olan oyunlar da oldu. Örneğin, İzmir Açık'ta Gurevich ile oynadığım ve berabere kaldığım kale oyun sonunu ve Lübnan'daki Akdeniz Şampiyonası'nda yaptığım büyük bir pozisyonel hatayı ve dolayısı ile unutmadığım oyunları sizinle de paylaşmak isterim.

WIM Zehra Topel - GM Mikhail Gurevich

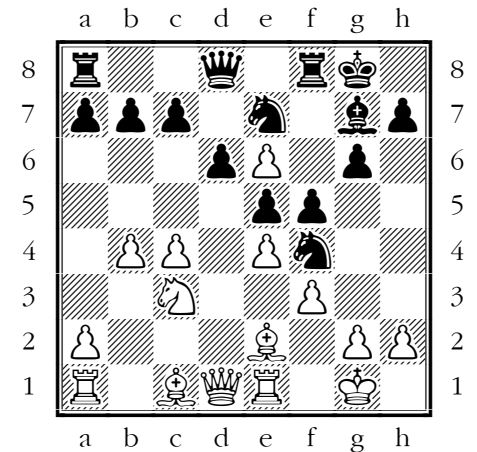
İzmir Açık, 2007

39... ♖e5 40.♖a2 d5 41.g3 ♖d4 42.♖e2 ♖c4 43.h3 ♖e5 44.♖d2 h4 45.g4 f×g4 46.f×g4 ♖e4 47.g5 ♖c3 48.♖f1 ♖f3+ 49.♖f2 ♖×h3 50.g6 ♖g3 51.♖g2 ♖f3+ 52.♖f2 ♖g3 53.♖g2 ♖f3+ 54.♖f2 1/2-1/2

WIM Zehra Topel - WGM Anna Srebrnic

1. Akdeniz Şampiyonası, 2003

15. ♖xf4?! e×f4 16. ♜c1 f×e4
17. ♗×e4 ♗f5 18. c5 d5 19. ♗f2 c6
20. ♖d2 ♗d4 21. ♜cd1 ♖h4 22. ♗d3
♗e3 23. ♖b2 ♜ae8 24. ♗×f5 ♜×f5
25. ♜e2 ♜×e6 26. ♗h1 ♜f8 27. ♗g4
♜fe8 28. ♜de1 ♖e7 29. ♗h6+ 1-0

Oyunu kazanmış olsam da, siyah karedeki filimi vermem çok büyük bir pozisyonel hata idi ve Mert Erdoğan'ın analizdeki ikazından sonra da bir daha asla aynı açılıшта filimi vermedim.

Bugüne kadar satranç yöneticiliğiniz oldu mu ya da geleceğe yönelik böyle bir planınız var mı?

Geçmişte yöneticiliğim olmadı ama Türkiye Satranç Federasyonu'nun ilk kadın başkanı olmak gibi bir hayalim vardı, ancak Gülkız Hanım bunu benden önce gerçekleştirdi!

TSF'nin ilk kadın başkanı olma hayalinizi gerçekleştirmeseniz de FIDE'nin ilk Türk kadın başkanı olmak gibi bir hedef koyabilirsiniz kendinize.

O kadar ileriye düşünmedim o nedenle yakın bir gelecekte yöneticilik gibi bir planım yok, şimdilik sporcu ve antrenör olarak kalmayı düşünüyorum.

Peki, satrançla ilgili hiç yazdınız mı ya da yazmayı düşünür müsünüz?

Birkaç yıl önce İSEM dergisinde bir analiz sayfam vardı onun dışında ne yazık ki satranç yazarlığım hiç olmadı ama ilerleyen yıllarda mutlaka yazmak isterim.

Türkiye satrancından kimleri tanıyor sunuz?

Neredeyse herkesi tanıyorum.

Sizce Türkiye satrancına kimler emek verdi?

Aslında Türkiye satrancına camianın içindeki herkes çok emek veriyor, oyunculuk, antrenörlük, kulüp yöneticiliği veya turnuva organizatörlüğü ve

daha birçok sayamadığım yönleri ile o yüzden listemiz çok uzun olabilir. Ancak benim özellikle çok değer verdiklerim vardır ki bence en güzel emeği onlar veriyor, satranç aşıkları dediğimiz satranca gönül vermiş emektar abilerimiz ve amcalarımız. Onları Türkiye'nin her bir tarafında derneklerle bulabilirsiniz. Eskiden SGM, şimdilerde İSD veya Bosna Sancak gibi benim de bir zamanlar daha sık gittiğim derneklerde küçük sporcuların satranca gönül vermiş emektarlar ile pratik yaptıklarını görebilirsiniz, bence en güzel emeği onlar veriyor.

Ülkemiz satrancını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde son 20 yıldır 14-16 yaşına kadar yetenekli sporcularımızın Avrupa ve Dünya Yaş Grupları Şampiyonalarında başarılı olduklarına tanık oluyoruz. Fakat sıra lise ve lisans eğitimine geldiğinde satranca ayrılan zamanın azalması başarı kaybına neden oluyor. Satrancı bir zihin sporu olarak benimsemiş olan bazı ülkeler milli sporcularına bireysel eğitim sistemini yıllardır uyguluyor (Bizim Açık Lise Eğitimi modeli gibi). Türkiye'de de aynı sistem uygulanıp, başarılı sporcuların istikrarı sağlanmalı ve bir kadın sporcu olarak, kızlarımızın daha fazla desteklenmesi gerektiğine inanıyorum.

Satrancın yaygınlaşması için neler yapılmalı?

Son yıllarda yerel yönetimlerin desteği ile tabanda gözle görülür bir yayılma zaten var. İstanbul'da benim yaşadığım bölgede Kartal Belediyesi satranca gerek turnuva organizasyonu, gerekse haftasonu ücretsiz kursu ile destek vermektedir. Temennim tüm belediyelerin benzer ölçüde satrancın yaygınlaşmasına ve gelişimine katkı sağlamaları.

Yurt içinde de yurt dışında da satrancımızın önde gelen isimlerinden

birisisiniz. Doğal olarak önde gelen isimlerin tamamını da tanıyor sunuzdur. Peki, bu önde gelen isimlerle ilgili anlarsınız desem?

Biliyorsunuz ben Türkiye'ye geç geldiğim için bir de yaşım gereği, emektar satranççılarımızın sadece isimlerini biliyorum çok fazla tanımıyorum, 20 yıldan fazladır satrancın içinde olduğum için kendi dönemdeki satranççılarla ilgili birçok anı birikti ancak benim için diğerlerine göre biraz daha farklı olan bir tanesini sizlerle paylaşmak isterim. 2014 yılında Londra'da bulunduğum dönemde CSC (Chess in Schools and Community) Okullarda Satranç Komitesine bağlı olarak satranç antrenörlüğü yapıyordum. Her yıl düzenlenen London Classic Turnuvasının organizatörlüğünü de bu komite yapıyor. Bilenlerimiz mutlaka vardır. Açık turnuva ile birlikte Londra Klasik'te bir de Dünyanın en güçlü sporcuları için kapalı bir turnuva düzenlenir. CSC'ye bağlı olarak resmi görev yaptığım bu turnuvada edindiğim ayrıcalık sayesinde VIP odasında, Adand, Kramnik, Aronian, Caruana, Adams, Nakamura, Giri, Short, Svidler, Polgar ve daha ismini sayamadığım birçok büyükusta ile aynı ortamda bulunma şansım oldu. Canlı yapılan analizler, VIP odasında eğlence için ustaların oynadıkları yıldırım, beyin- el gibi oyunlara canlı canlı seyirci olmak ve onlarla sohbet edebilme şansı elde etmiş olmak benim için unutulmaz bir anı olmuştu. Bir de söylemeden geçemeyeceğim: Satranç masasında ciddi gördüğümüz bu dünyanın en güçlü ustaları aslında masanın dışında gayet güler yüzlü ve eğlencililermiş!

Bir yanda öğretmenliğiniz, bir yanda satranç çalışmalarınız... Bu zaman sıkışıklığında, bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür eder, bundan sonraki satranç hayatınızda ülkemizi en iyi şekilde temsil etmenizi dileriz.